

Dr. Szlávicz Eszter: Fontos tudnivalók az Ekbom tünettel kapcsolatban

A taktilis hallucinációkkal (rovarok vagy férgek észlelése a bőrben) illetve megfertőzöttségi téveszmével járó tünettan igazi kihívást jelent a bőrgyógyászati szakrendeléseken. Ennek magyarázata, hogy az érintettek csekély betegség belátással rendelkeznek a pszichés háttér vonatkozásában. Ebből adódóan a betegek töredéke jelenik meg pszichiátriai vizsgálaton.

Fontos kiemelnünk, hogy Ekbom tünet előfordulhat paranoid pszichózis részjelenségeként ill. organikus háttere is lehet (pl. agytumor, demencia szindrómák). Az alábbiakban szeretném felhívni a figyelmet néhány lényeges szempontra a kivizsgálással, valamint a kezeléssel kapcsolatban:

1. A legfontosabb, hogy **Ekbom tünet esetén mindig vegyük fel a kapcsolatot pszichiáter szakemberrel!**
2. A beteggel folytatott kommunikáció során ne kérdőjelezzük meg a téveszméit, de ne is validáljuk azokat. Irányítsuk a figyelmét a tünetek kapcsán megélt lelki szenvedésre, ezzel megalapozható a pszichiátriai szakvizsgálat elfogadása.
3. Ekbom tünet első észlelésekor minden esetben szükséges agykoponya CT vizsgálatra előjegyezni a beteget az organikus háttér kizárása miatt. Ez alól kivételt képezhet, ha a betegnél ismert pszichózis (pl. szkizofrén betegeknél közeli hozzátartozó elvesztésekor jelenhet meg a tünet).
4. EKG vizsgálat végzése is javasolt, a terápiára alkalmazható antipszichotikumok kardiális mellékhatásai miatt (pl. QT idő megnyúlása, metabolikus tünetek).
5. A kezelésre második generációs antipszichotikumok (riszperidon, olanzapin, amiszulpirid) használhatóak.
6. Amennyiben antipszichotikum kerül beállításra, a legveszélyesebb mellékhatás az ún. neuroleptikus malignus szindróma (NMS) kialakulása, amely mihamarabbi felismerést igényel. Második generációs antipszichotikumoknál is előfordul, az esetek 90%-ában a kezelés első tíz napjában jelenik meg. Előfordulási gyakorisága: 0,07-2,2%.
7. Az NMS tünetei: láz, izomrigiditás, tachycardia, verejtékezés, nyálfolyás, progrediáló tudatzavar. A laborban emelkedett CK érték, beszűkült vesefunkciós paraméterek és leukocytosis észlelhető. NMS gyanújakor az antipszichotikumok azonnali leállítása szükséges a vitális paraméterek ellenőrzése mellett és kérjünk intenzív osztályos konzíliumot. Amennyiben a beteg antidepresszívumot is szed, alkalmazását szintén függesztjük fel.
8. Extrapiramidális mellékhatások előfordulhatnak a második generációs antipszichotikumok alkalmazásakor is.
9. Fontos a beteg szociális kapcsolatainak felmérése, valamint pszichoedukáció nyújtása (a beteg és a család részére egyaránt).